

B-20

విక్రమ సంగ్రహ చిత్రము

సంపుటము ౨ సంపుటి

“భక్తినివేదన” పత్రికయొక్క శ్రీవిరోధి నామ సంవత్సర జమ ఖర్చుల వివరములు
— 1949 మార్చి లగాయతు 1950 మార్చి వరకు —

వాతలవలన పత్రికా ప్రారంభనిధికి గాను

ఈయబడిన విరాళముల జమ	2414_0_0
పత్రిక చందాదారులవల్ల చందాసామ్మి ఖర్చు	3325_0_0
పత్రికకు వచ్చిన కట్టుములు	14_0_0
శ్రీశిష్యాత్వైత ప్రచారక సంఘ మదరాసు శాఖ వారి వద్ద బహుళ పుచ్చుకొన్నది	75_0_0
శ్రీ ఆ. చి. శ్రీమన్నారాయణాచార్యులుగారివద్ద బహుళ పుచ్చుకొన్నది	300_2_9
	<u>6128_2_9</u>

ఖర్చులు

ముద్రామునకై	...	...	1968_5_0
ముద్రానకు	...	...	1996_1_6
బంకింగునకు	...	...	318_0_0
బాంకులకు	...	...	370_9_0
జీతములకు	...	...	595_11_9
క్రియాశీలములకు	...	...	367_9_3
ప్రేషికి	...	...	415_7_9
ప్రేషనరీకి	...	...	12_0_0
ఆగామాను ఖర్చులకు	...	...	84_6_6
			<u>6128_2_9</u>

(అనగా ఈసంవత్సరమున ప్రారంభనిధికై వాతలవలన ఈయబడినవిరాళములు రూ.2414_0_0
గాకలదనముగా రూ.375_2_9 బహుళచేయవలసివచ్చినది.

ఈపరిశితులవలన మేము సంకల్పించుకున్నంత ఉత్సాహముతో పత్రికను నడపలేక పోతిమి ఈ
ఆర్థికపరిశితులు సరిగా సర్దుబాటునగాని ఇకముందుకూడా పత్రికను ఉత్సాహముతో నడుపుట కష్ట
మను సంగతిని పేరే తెలుపవలసిన పనిలేదు కదా గాన ఉదారులయిన మతాభిమానులందరు స్వ-
సహాయములద్వారా ఈపత్రికకై విరివిగా విరాళములను చందాలను దయచేసి పత్రికను పోషించ
గోరుచున్నాము.

సంపాదకులు

శ్రీరామ

శ్రీమతే రామానుజాయనమః

ప్రచార విభాగము

తే॥ 26-3-50 ది హైదరాబాదు నందలి నాపల్లిలోని శ్రీరామ ప్రతాపభవనమున సీతారాంబాగు సంస్కృత కళాశాలాధ్యక్షులగు శ్రీ. ఉ. వే. శ్రీమూర్తి. కో. కం. అప్పన్. శతకోపరామానుజాచార్యస్వామివారి అధ్యక్షతకింద జరిగిన శ్రీవిష్ణుద్వైత ప్రచారకసంఘ ఏకాదశవార్షిక విరాట్ సమావేశ తీర్మానములు.

1. విరోధినామ సంవత్సర సంపూర్ణ కార్యక్రమమును గూర్చిన కార్య దర్శి నివేదికను ఆమోదించుట.

కార్యక్రమ వివరము

- అ. చైత్రమాసములో మద్రాసులో శ్రీరామ కీర్తువు జరుపబడెను. ఆశ్వయుజ మాసములో విజయవాడలో శ్రీరామానుజ కీర్తువు జరుపబడెను.
- ఆ. ఇవిగాక నర్సాపురం, చీరాల, ఒంగోలు, అంగలకుదురు, బందరు, శ్రీరామ తీర్థం, రాజమండ్రి, పాలకొల్లు, ఏలూరు, కోరుకొండ గ్రామములలో మాస సభలు జరుపబడెను.
- ఇ. విజయవాడ రామానుజ కీర్తుసందర్శముననే ఉభయ వేదాంత ప్రచారం కుల బ్రహ్మరథోత్సవము, కవితాసమ్మేళనము, షోడశకరాంతుక ప్రచురణ, వేళములున్న జరుపబడెను. చేయుటకు సర్కారు

- ఈ. సామూదేశానుసారముగ ద్రావిడవేదమున పరీక్షలు జరుపబడి శ్రీరేఁడు
దేవిస్మారక బహుమతులొసంగబడెను.
- ఉ. ఉభయవేదాంత పాఠశాల యిద్దరు విద్యార్థులతో ఆర్తమూరులో నిర్వ
హించబడుచున్నది.
- ఊ. సామూదేశానుసారము శక్యమైనంతవరకు చందాలను విరాళములను
వసూలుచేసి పత్రిక నడుపబడుచున్నది.
- ఋ. పత్రికా ప్రచురణాది సాకర్యములకు ఒక ముద్రాణాలయమును నెల
కొల్పుటకు పూర్తి ప్రయత్నము చేయబడినది.
- మూ. చిన్నచిన్న గ్రంథము లచ్చొత్తింపబడి ప్రచురింపబడినవి.
౧. రామానుజ చరిత్రకు సంబంధించినట్టియు వారి గ్రంథ విషయములకు
సంబంధించినట్టియు వ్యాసములు పండితులచే వ్రాయింపబడి సంగ
హించబడినవి.
౧౧. బాదరు, విజయవాడ, విశాఖపట్టణం శ్రీరామ తీర్థములలో యతిరాజ
సేనా మహిళాసాములు స్థాపింపబడి సభలుగావింపబడినవి.
౧౨. ఒంగోలులో యీసంవత్సరమంతయు ఉపన్యాసకేసరి సుభోధకసుదీమణి
శ్రీ. ఉ. వే. శ్రీమాన్ కో. కం. రంగాచార్యులవారిచే కాలక్షేపగోష్ఠి
ఏర్పాటుగావింపబడి నిర్విఘ్నముగా సాగించబడుచున్నది.
౧౩. విజయవాడలో శ్రీపాఠేపల్లివారి రామానుజ కూటమున బాలికా పాఠ
శాల నెలకొల్పబడినది.
౧౪. సంఘపండితులచే పెక్కు-మందికి పంచసంస్కారములు ప్రసాదింప బడినవి.
౧౫. తిరుమలలో సంఘముతరపున మతప్రచారమునకై సంఘపండితులచే
ఉపన్యాసములు గావింపబడెను.

2. సంఘముయొక్క ప్రచారకార్యక్రమమున్ను అందులో క్రతువిధాన
కార్యక్రమమున్ను విరివిగాను చక్కగాను జరిపించుచుండుటకు గాను
ప్రారంభాది ఏర్పాట్లకుగాను కనీసము 5000/ రూపాయలు నిధిని ఏర్పా
టుచేయుటకు నిర్ణయించుకొని అందులకుగాను యీసంఘసభ్యులను
విశేషించి పండితపరిషత్సభ్యులను విరివిగా విరాళములను స్వపరహస్తల
ద్వారా సమకూర్పవలసినదని సంఘముకోరుచున్నది.

ఆకపరిశితుల

మను సంగతిని పె

పరహస్తములద్వారా ఈ

గోరుచున్నాము.

పరహస్తములద్వారా ఈమారు జరిగిన ప్రచారకర్తలు విధానకార్యక్రమములను నడిపించుటకు
ఖర్చులనిమిత్తమై ఈనిధినుండి యధాయోగ్యముగా విని
యెడునందల రూపాయలు ఖర్చుచేయుటకును ఈ

సంఘ సంఘాలకసమితి ప్రధమద్వితీయ సభ్యులగు తె. కం. గోపాలా
చార్యులు ఆ. చి. శ్రీమన్నారాయణాచార్యులు గార్లకు సంపూర్ణ
అధికారమియ్యడమైనది. అంతకుమించి ఖచ్చితచేయవలసినచిన్నచో కార్య
కారినీ సభ్యుల అమోదమును పొందవలెను.

3. ఈసంఘప్రచార కార్యక్రమము నామోదించుచు తమయొక్క సంపూర్ణ
అమోదానికిర్వాదములను అనుగ్రహించిన—

- 1 శ్రీశ్రీశ్రీ వాఙ్మామలై జీయర్ స్వామివారు
- 2 శ్రీశ్రీశ్రీ మైసూరు పరకాల మఠంజీయర్ స్వామివారు
- 3 శ్రీశ్రీశ్రీ తిరునారాయణపురం జీయర్ స్వామివారు
- 4 శ్రీ శ్రీ శ్రీ కంచి అళియమణవాళ జీయర్ స్వామివారు
- 5 శ్రీ శ్రీ శ్రీ తిరుపతి పెదజీయర్ స్వామివారు
- 6 శ్రీ శ్రీ శ్రీ తిరుపతి చిన్నజీయర్ స్వామివారు
- 7 శ్రీశ్రీశ్రీ అహోబిల మఠంజీయర్ స్వామివారు
- 8 శ్రీశ్రీశ్రీ తిరుక్కురుగుడి జీయర్ స్వామివారు

వీరి ఆశీర్వాద పత్రికలు అచిరకాలమున యీపత్రికయందు ప్రచురింప
బడును.

వీరికి యీసంఘము తనయొక్క సంపూర్ణసార్థిక కృతజ్ఞతాపూర్వకనతి సందో
హము లర్పించుచున్నది. మరియు ఈమతాధిపతులందరును దేశసంచారము చేయు
చు వీలైనన్ని ప్రాంతములలో ఉభయవేదాంత పాఠశాలలను నెలకొల్పుచు తమ
స్వాధీనములోనున్న అన్ని ప్రదేశములయందు మఠములు సంస్థలద్వారా విరివిగా
ఈమతప్రచారమును జరిపించు చుండుటకును ప్రార్థించడమైనది.

మరియు యిదేలక్ష్యముతో పనిచేయుచున్న ఈసంఘమునకు తమ అర్థిక
ధార్మిక సహాయమును సంపూర్ణముగా చేయవలసినదని ఈసంఘముకోరుచున్నది.

4. భారతదేశ సంస్కృతి అభ్యున్నతికి అత్యంతప్రధానమైన సంస్కృతభాషకు
రాజకీయముగకూడా యోగ్యమైన గౌరవస్థానమును యిచ్చుచు ఇదిఅభివృద్ధి పొందు
టకు కావలసిన నూతన పాఠశాలస్థాపన స్థాపింపబడిన వాటినిపోషణ పుస్తకప్రచురణ,
గ్రంథాలయములు, పత్రికప్రచురణము మొదలగు సహాయముచేయుటకు సర్కారు
వారిని కోరడమైనది.

5. తూర్పు గోదావరిజిల్లా రాజమండ్రి తాలూకా కోరుకొండ శ్రీ విశిష్టా ద్వైత ప్రచారకసభవారు యీ వైశాఖమాసము నుండి తమగ్రామములో వేదాంతపాఠశాలను ప్రారంభించి సహాయముచేయుమని కోరినకోరికను అంగీకరించడమైనది. ఈపాఠశాల నిర్వహణకుగాను సంఘ నిధినుండి తగిన అర్థికసహాయముచేయుటకు కార్యదర్శుల కధికారము నిచ్చుచు తీర్మానించడమైనది. ఈపాఠశాల పాఠ ప్రవచనాది కార్యకలాపమును నిర్వహించుటకు తె. కం. గోపాలాచార్యులుగారిని నియమించడమైనది.

6. ఇంతవరకు ఈ సంఘకార్యక్రమమును చక్కగ నడిపించిన కార్యకాణి సమితి సభ్యులకు కృతజ్ఞతను తెలియజేయుచు ఈ వికృతినామ సంవత్సరమునకు ఈ క్రిందివారిని నూతన కార్య నిర్వాహకవర్గముగా ఎన్నుకొనడమైనది.

అధ్యక్షులు:- శ్రీ ఉ. వే. శ్రీమాన్. శ్రీ పరాశర సుదర్శనభట్టరు. అయ్య వార్లంగారు.

ఉపాధ్యక్షులు:- శ్రీ ఉ. వే. శ్రీమాన్ అద్దంకి తిరుమల సమయోద్దండ కోలాహల లక్ష్మీనృసింహకుమార తిరువేగడతాత దేశికాచార్యులు అయ్యవార్లంగారు.

కార్యదర్శి :- తె. కం. గోపాలాచార్యులుగారు

కార్యదర్శి, }
కొశాధికారి } ఆ. చి. శ్రీమన్నారాయణాచార్యులుగారు

సభ్యులు:- శ్రీమాన్ కొ. యి. వెంకటాచార్యులుగారు

,, శాంతలూరి వెంకటాచార్యులుగారు

,, గుడిమెళ్ళ రామానుజాచార్యులుగారు

,, మొలుగు రామానుజాచార్యులుగారు

,, నంమూరి అప్పలాచార్యులుగారు

శ్రీ హయగ్రీవాయనమః

గీతా విశేషార్థములు

తె. కం. గోపాలాచార్యులుగారు.

ఐదారుగురు పండితులు కూర్చుండి యిష్టాగోష్ఠి జరుపుచుండును. శిష్యుడు గీతాగ్రంథమును చేబూని తనవైపు గురువుగారు చూడవలెనని చెడముఖముగా 'ధర్మక్షేత్రే...'యని కూని రాగమును తీయుచుండును.

గురువు :- ఏమిరా ! ఇక్కడ తారులాడుచున్నావు, వాళ్ళంతా చదువుకొంటూంటే వెళ్ళుచున్నావ్.

శిష్యుడు :- ఒక్క సందేహం వచ్చిందండి వాల్లెవళ్ళకీ తెలిసిందికాదది.

గురువు :- కావ్యాల్ని వెలగబెట్టారు, ఇప్పుడు కొముదికూడా మిడుకుతున్నారు. సాహిత్యార్థం గల మొదటి అధ్యాయంలోనే సుశయాలా ? పది శ్లోకాలయ్యాయో లేదో ?

శిష్యుడు :- ఆ పదో శ్లోకంలోనేనండి.

గురువు :- ఆ 'పర్యాప్త' శ్లోకమా ఏమిటి. ఊ. చదువు. గొప్పశ్లోకం దొరికింది !

శిష్యుడు :- అపర్యాప్తం తదస్మాకం బలం భీష్మాభిరక్షితం ।

పర్యాప్తం తద్విదమేతేషాం బలం భీమాభిరక్షితం ॥

గురువు :- సరే ! బాగా విను.

భీష్మాభిరక్షితం = భీష్మునిచే సంరక్షింపబడిన, అస్మాకం బలం = మన సేన, అపర్యాప్తం = అపరిమితము.

శిష్యుడు :- 'తత్' అండి

గురువు :- ఒలానికి విశేషణం చేయరా ఏముంది.

శిష్యుడు :- గురువుగారూ ! ఉండొంది. దుర్యోధనుడు తన సేనలో నుండియే మాట్లాడుచున్నాడు గదా! ఎదురుగా దగ్గరనేయైనా తన సేనను 'తత్ బలం' అనవచ్చునా అండీ.

గురువు :- (అలోచించి) ఊ హూ - ఏదీ పుస్తకం. (కొంతసేపు చూచి) సరే ! 'పర్యాప్తం' అనే శబ్దము కర్తరిక్త పృత్యయన్వితము. తెలిసిందా. అంటే సమాపకం అనగా నాశన సమర్థమైనది అన్నమాట. 'అపర్యాప్తం' అంటే, నాశనము చేయజాలనిది. అని అర్థం చెప్పకో. ఈమాట చూడు 'భీష్మాభిరక్షితం అస్మాకం బలం' అనగా భీష్మునిచే రక్షింపబడిన మన సైన్యమును, తత్ = ఆ పాండవసైన్యము, అపర్యాప్తం = నాశనము చేయజాలనిది, భీమాభిరక్షితం ఏతేషాం బలం = భీమునిచే రక్షింపబడిన పాండవ

సైన్యమును, ఇదం = యీ మన సైన్యము, పర్యాప్తం = నాశనము చేయచాలినది అని చెప్పితే చక్కగా సరిపోతుంది. పో.

శిష్యుడు:- గురువుగారూ ! పాండవసైన్యాన్ని ఒకసారి పరోక్షంలోనున్నట్లు 'తత్' అని, ఒకసారి అపరోక్షంలో నున్నట్లు 'ఏతేషాం బలం' అని చెప్పవచ్చునా అండి. అదీకాక - పాండవ సైన్యాన్ని తత్ అనడానికి అది దుర్యోధనుడికి పరోక్షం కాదే. ఏమంటే - 'దృష్ట్వాతు పాండవానీకం,' 'పశ్యైతాం పాదు పుత్రాణాం,' 'ఏతేషాం బలం' అని యీ విధంగా ప్రత్యక్షంగా నున్నట్లు చెప్పాడుగదా ! పోనీయండి అది ఎల్లాఉన్నా స్వర సంగావచ్చే అర్థాన్ని విడిచిపెట్టి యితా అర్థం చెప్పవచ్చునా అండి.

గురువు :- ఏమిటిరా ! చెప్పినట్లు చదవక వేపుకుంటున్నావు. పో. చెప్పినట్లు వర్ణించు.

ఒక పెద్దలు :-

ఆదేమిటండీ. శాస్త్రులుగారూ - ఆకుర్రాణ్ణి అల్లా గదిమేస్తారేం పాపం ! ఆ భీముణ్ణి యిక్కడికి యీ భీముణ్ణి అక్కడికి తోసేసి పాఠభేదం కల్పించాడి. అన్నీ కుదురు తాయి. భీమాభి రక్షితం తద్బలం అస్మాకం బలంప్రతి అపర్యాప్తం. అంటే భీమునిచే రక్షింపబడే ఆ పాండవబలము మన బలమునుగూర్చి చాలదు. భీష్మాభిరక్షితం ఇదం బలం ఏతేషాం బలంప్రతి పర్యాప్తం. అని రైటుగా అతికినట్లు సరిపోతుంది.

మరియొక పెద్దలు :-

అబ్బే ! అందరూ లోకంలో చదివే పాఠాన్ని మార్చడం అంత సరసంగాలేదు. ఇంకా - ఆ పాఠాన్ని అల్లాగే ఉంచి పాఠక్రమంకన్న అర్థక్రమం ప్రబలంగనుక ఇక్కడి భీష్మ పదాన్ని అక్కడికి అక్కడి భీష్మపదాన్ని యిక్కడికి అన్వయించడంగాని, ఇక్కడి 'అపర్యాప్తం తత్' అక్కడికి, అక్కడి 'పర్యాప్తం త్విదం' ఇక్కడికి అన్వయించడంగాని చేయండి బాగుంటుంది. చక్కని అర్థం కుదరాలంటే దూరాన్వయం అంగీకరించాలి మరి.

ఇంకొక పండితులు :-

సరే ! బాగుంది ! 'నీ ఎడంచెయ్య తీయవయ్యా నా పుర్రచెయ్య పెడతాను' అన్నట్లుంది మీ యోజన. ఇంకా కావాలంటే ఒక్కొక్క పాదాన్ని రెండవ వాక్యాలక్రింద విడగొట్టండి. ఎల్లాగంటారా - 'అపర్యాప్తం తత్' (అనగా ఆ పాపపుల సైన్యము అసమర్థమైనది) ఎందుకనగా - అస్మాకం బలం భీష్మాభిరక్షితం = మన బలమును ప్రభలమైన భీష్మచార్యులు కాపాడుచున్నాడుగనుక.

పర్యాప్తం త్వదం = మన బలము సమర్థమైనది. ఎందుకనగా - ఏతేషాం బలం భీమాభిరక్షితం = ఈ పాండవుల బలము ఆయనకంటె దర్బలుడగుట మునిచే కాపాడబడుచున్నది గనుక అంటే టక్కున సరిపోతుంది.

వేరొక పండితులు:—

ఇదేం అన్వయమండీ ఏ పత్రిజ్ఞకి ఆ హేతువు క్రమంగా కుదరాలా? అక్కరలేదా !
అపర్యాప్తం తత్ - కుతః - భీమాభిరక్షితత్వాత్ -

పర్యాప్తం త్వదం - కుతః - భీమాభిరక్షితత్వాత్ - అని పాండవబలము భీమునిచే కాపాడబడుచున్నది గనుక అసమర్థమైనదనీ, మన బలము ఘ్నునిచే కాపాడబడు చున్నదిగనుక సమర్థమైనదని చెప్పితే స్వరసంగా ఉంటుంది గాని ఎక్కడి హేతు వక్కడా అక్కడి హేతు విక్కడానా? ఏ బలాన్ని ఎవడు రక్షిస్తూఉంటే వాడు ప్రబలుణ్ దుర్బలుణ్ దాని సామర్థ్య అసామర్థ్యానికి కారణమౌతాడుగాని వేరొక డెల్లా అవుతాడు. పోనీ యీ హేతువు నక్కడా ఆ హేతువు నిక్కడా అన్వయిస్తామంటే వెనుక మీరాక్షేపించిన దూరాన్వయ దోషం రానే వచ్చింది. అందుకు నామాటవిని మన రామానుజాచార్యుల్నికూడా అడగండి. ఆయనంచెపతాణ్ ఏమయ్యా! కుదరక కొట్టుకు చస్తూవుంటే బెల్లంకొట్టినరాయిలాగ మాట్లాడవేం

రామానుజాచార్యులు:—

(చిరునవ్వుతో) (కానీయండి మీరు మహాపండితులు మీముందు నేనా చెప్పడం అంజనేయులు ముందా కుష్మిగంతులు అయినా పెద్దలడిగారు తోచింది చెప్పడం ధర్మం అయితే వినండి) అయ్యో! రామా! రాజబాట విడచి దొంగల గుడిసెలో దూరతా రేం పాపమయ్యా!

దుర్యోధనుడు స్వయముగా భీమునిచే రక్షింపబడే పాండవసైన్యాన్ని భీమునిచే రక్షింపబడే తన సైన్యాని చూచి తమర్ని గెలువడానికీ పాండవబలం సరిపోతుందని వాల్లని గెలువడానికీ తన బలం సరిపోదని తనగురువుగారికి మనవి చేసుకొని దుఃఖస్తు న్నాడు. అందుకు అర్థం యిట్లా చెప్పాలి. తత్ = ఆకారణంవల్ల భీష్మాభిరక్షితం అస్మాకం బలం అపర్యాప్తం : చాలకున్నది. భీమాభిరక్షితం ఇదం ఏతేషాంబలం పర్యాప్తం = చాలియున్నది. అనిచెప్పితే సరిపోతుంది.

అందరూ కలిసి:—

భేష్! ఆచార్యులు గారూ! అబద్ధానికి అయ్యవార్లంగారే సరి. మొత్తంమీద అయ్యవార్లతనం కాపాడుకున్నావయ్యా లెక్కపెట్టుకో ఎన్ని అబద్ధాలు సవరించాలో

1. తత్ — బలం అని యీ రెండుపదాలకు విశేషణవిశేష్యభావం స్వరసంగా కనిపిస్తు ఉంటే దాన్ని చెడగొట్టడం.
2. ఆకారణం వల్ల అనడానికి ఇంతకు పూర్వం తనబలసామర్థ్యానికి పరబల అసామర్థ్యానికి కారణాలేమైనా చెపితేగదా.
3. భీష్మద్రోణాదులు అండగా వుండగా తనబలం దుర్బలం అని ఎల్లా అనుకుంటాడు.
4. ఎప్పుడు పట్టినా తనబల సామర్థ్యాన్నే దుర్యోధనుడు చెప్పడం రివాజు. అతడు పిరికి పండకాడు ఏడవడానికి. ధృతరాష్ట్రునితో 'నభేతవ్యం మహారాజ నశోచ్య భవతా వయం సమర్థా స్మ పరాన్ జేతుం బలిన స్సమరే విభో'॥ అని చెప్పలేదా?
5. రెండవరోజు యుద్ధారంభంలో ఇల్లాగే రాజులతో చెప్పాడు.

అపర్యాప్తం తదస్మాకం బలం పార్థాభిరక్షితం!

పర్యాప్తం తద్విదమేతేషాం బలం పార్థివసత్తమాః॥

అక్కడ అర్థం ఎల్లా చెప్పారు. 'పార్థాభిరక్షితం తద్బలం అస్మాకం అపర్యాప్తం' అనే చెప్పాల్సిగాని 'అస్మాకం బలం' అనిచెపితే కుదురుతుందామరి. అల్లాగేయిక్కడకూడానా తెలిసిందా అయ్యవార్లంగారూ!

రామానుజాచార్యులు:-

తెలియకేం మీ తెలివితక్కువ స్పష్టంగా తెలిసింది. ఈ ఆక్షేపణ లేమైనా సారంగా ఉన్నాయా? మీ పాండిత్యం ఎంత సారమైందో ఇవీ అల్లాగేవున్నాయి. ముందు నేనో ప్రశ్న అడుగుతాను దానికి సమాధానం మీరండరు అలోచించి చెప్పండి:-

తనసేన భీష్మాభిరక్షితం అని దానికి ప్రతికోటిగా పాండవసేన భీమాభిరక్షితం అన్నాడు గదా భీష్మునికి జోడిగా భీముణ్ణి ఎందుకు వేశాడో కాస్త చెప్పండి శాస్త్రులవారూ!

భీష్ముల్లాగ భీముడు సేనాపతా? కాదు-ధృష్టద్యుమ్నుడే సేనాపతి.
భీష్మునితో సమాన పౌరుషం కలవాడనా? కాదు-ఆమాట భీష్ముడే చెప్పాడు.

'శక్తోహం ధనుషైకేన నిహన్తుం సర్వపాండవాన్' అని.

శ్రుతుబలానికి అధిపతి అనా - కాదు - అధిపతి ధర్మరాజే. భీష్ముల్లాగ ఆబలంలో ప్రధానుడనా-కాదు. అల్లుటివాడు అర్జునుడే మరెవ్వరినూ చెప్పినట్లు సెలవివ్వండి ?

అందరును:-అదీ మీరే సెలవివ్వండి.

రామా:- అది ఎందుకంటే-తమలో ఒకణైనా మిగల్చకుండా సంపనాశనం చేస్తానని ప్రతిజ్ఞ చేసినవాడు భీష్ముడు. అందుకు తగ్గ సాహసం సహాయం బలం అన్నీ ఉన్నాయికూడాను. పాండవుల్ని తల పువ్వు వాడకుండా కాపాడాలనే అభిమానం కలవాడు భీష్ముడు. అందుకు ఆయనకు పోటీగా యీయన్ని తగిలించాడు. కాబట్టి శత్రుభయం పూర్తిగా కనిపిస్తుంది. దుర్యోధనుడికి స్వబల పరబల సామర్థ్యాసామర్థ్యాలకి కారణం వెనుకచెప్ప లేదన్నారే. కళ్ళు తెరిచి గ్రంథం చూడండి. తనబలంకంటే పాండవబలం నాలుగు అక్షోహిణీలు తక్కువగా వాళ్ల సేనను చూచి 'మహాతీం చమూం' అని ఎందుకు గుండె బాదుకున్నాడు? ఇది పరబలాన్ని వర్ణించడం కాదు 'తవశిష్యేణ ధీమతా' అని ప్రతినాయకుడైన ధృష్టధ్యముణ్ణి వర్ణించడంకాదు. 'ఆత్రీశూరా మహేష్వాసాః భీమార్జున సమాయుధి,' 'సర్వఏవమహారథాః' అని వాళ్లంతా భీమార్జునులలాగే ఉన్నారనడం, అందరూ మహారథులే అనడం సుమారు యిరవైమందిని పేర్లు పెట్టి వర్ణించడం ఇదంతా పరబల సామర్థ్యానికి కారణంకాదు! తనసేననేనావర్ణించాడా సేనాపతి నేనావర్ణించాడా. ఏమీలేదు. వైగా తనసేనలో ప్రధానులుఏడుగురిపేర్లు మాత్రమే చెప్పాడు. వాళ్లవైనా సవ్యగాచెప్పొచ్చు. అమంగళంగా 'మదధే త్యక్తజీవితాః' అన్నాడు. ఏమిటండీ! శుభం పలకరా ముకన్నా అంటే పెళ్లికూతురు ముండన్నట్టు, వీటికన్నిటికేంగాని అయ్యా! 'తస్య సంజనయా హర్షం' అంటాడే సంతోషం పుట్టించవలసి వచ్చిందంటే అంతవరకు ఏం చేస్తున్నాడన్నమాటండీ. అందుకే శ్రీ భావ్యకారులు అంతర్విషణ్ణః అభవత్ అన్నారు. వైగా చూడండి - 'సఘోషోధారరాష్ట్రానాం హృదయాని వ్యధారయత్.' ఆశంఖధ్వని దుర్యోధనాధులగుండెల్నే బద్దలు కొట్టిందట. దాని శిఖాగోయా! ఏం. ఏమటారు. తత్ అంటే అందువల్ల అనడం బాగుందంటారా ?

తత్ అని పాండవబలానికి విశేషణం చేయడానికి అదేమైనా వీడికి పరోక్షంలో ఉండాలి. 'దృష్ట్యాతు, పశ్యైతాం ఏతేషాం' అని ఎదురుగా చూపిస్తాడంటేను.

భీష్మ దోగ్ధాదులు కాపాడుతూంటేమాత్రం వాళ్లెల్లా చచ్చిపోతారో అడవాయం తను ఎరుగును కనుక పాండవులకి తెలుస్తే బ్రతకనిస్తారా అని భయం ఉండకూడదు. 'సభేతవ్యం మహాతాప' అని చెప్పాడుకాడా అంటే అప్పుడల్లా చెప్పొచ్చు. ఇప్పుడు

ఇప్పుడు దృఢంగా బంధించిన పూహాన్ని, అనేక మహా భటుల్లో నిండిన శత్రు పక్షాన్ని చూచేటప్పటికి భయం దఃఖం పొర్లి పొంగనూవచ్చు. ఎరగడా ఏమిటి వాళ్ళ బలాన్ని తన దుర్బలాన్ని, గోగ్రహణం చూచాడుకాడా స్వగ్రహణం (గంధ రుప్తలచే) చూచాడుకాడా! అమే మరువువచ్చే ఘట్టాలా? 'అకారా దీనినామాని అర్జున తస్మైస్తచేతసః' అన్నది యీ మొగాడేగా! మొదటిరోజున చెప్పినట్లే రెండవ రోజున చెప్పాలని రాజశాసనం ఏమిటి? రెండవరోజున తన పక్షంలోనున్న రాజు లికి తన ధైర్యం చూపించి ఓడార్చడానికి అల్లా చెప్పవచ్చు. దానికేం. ఇదంతా అలా చించే 'దృష్ట్వాతు' అన్నదగ్గర 'తు' వేశాడు. వ్యాసుడు వెరివాడుకాడు. ఏం! ఏమటారు? సరిపోయిందా?

అందరూకలసి :—

శభాష్ - ఈనేర్పు మీకే యిచ్చాడయ్యా భగవంతుడు. ఎన్ని చదువుకుంటే ఏ ప్రయోజనం - ఆచార్యులుగానూ పెద్దలికి పదివేల మందనాలు. మాబాగా సమర్థిం చావయ్యా. పోయివస్తాం.

నారీ విభాగము

భక్తి బంధము

చిరంజీవి :- గో దా'దే వి.

ఒకమాటు కృష్ణుడు చాలా అల్లరిచేస్తే వాళ్లమ్మకి చాలా కోపం వచ్చి ఒక తాడు తెచ్చి.

1. దామ్నా - చైవ - ఉదరే - బద్ధా - పత్య - - బద్ధా - దులూఖలే -
యది - శక్నోషి - గచ్ఛత్స్వ! - అతిచంచలచేష్టిత! —

ఒక కొస కడుపుక్కట్టి, రెండోకొస రోటిక్కట్టి - 'ఊ - అంతేకావాలి. అల్లరి పిల్లాడా! ఇమాటు వెళ్ళు చూస్తాను' అంది.

ఏంచేశాడు? సరే, అనుకున్నాడు. వాళ్లమ్మని అల్లా వెళ్ళనిచ్చాడు. ఊ, బరబరా, బరబరా.....

లీలాశుకుడు ఇది విన్నాడు. ఇల్లా కట్టుకుంటారా? - ఎక్కడైనా? అని నవ్వేట్ట. ఆయన ఇంకో తమాషాగా కట్టాల్లండి ఎల్లాగంటే —

సాపం ఆయనికి కళ్ళు లేళ్ళు. గుడ్డాడు. రోజూ బువ్వెవరు పెడతారు సాపం. కృష్ణా! కృష్ణా! అంటూ కూర్చునేవాట్ట ఒకమూల చచ్చినట్టు - కృష్ణుడే గడ్డపెరుగూ బువ్వా కలిపి, కచ్చి తినిపిస్తూ ఉండేవాట్ట. ఎవరబ్బాయి! నువ్వు? అంటే బెల్లంకొట్టినరాయి. మాట లేదు

మాతీలేదు. ఈయన కృష్ణుడే అని కనిపెట్టి బువ్వపెట్టేప్పుడు చెయ్యి గట్టిగా పట్టు
కున్నాట్టే. దొంగకేపు దొంగ అని. కృష్ణుడు చెయ్యి లాక్కొని పారిపోయాట్టే - ఆయనన్నాట్టే.

2 హస్త - మాక్షిప్య - యాతోసి - బలాత్ - కృష్ణ - కి మద్భుతం -
హృదయాత్ - యది - నిర్వాసి - పౌరుషం - గణయ-మి - తే ||

అమ్మదొంగ ! బలమాత్రంగా చెయ్యి లాక్కొనిపోయావా ? అదేం గొప్ప ! వెళ్ళు.
వెళ్ళు. ఎల్లా వెడతావో ! మీ అమ్మలా కట్టేయి అనుకున్నావు కాంసు పాపం. నా మనస్సులోంచి
వెళ్ళు ఎల్లా వెడతావో. నీ మొగాకితనం చూస్తాను. ఈయన భక్తి ఆటూరే ఆ తాటితో
మనస్సులో గట్టిగా కట్టాల్సింది అందుకూ అల్లా అన్నాడు. ఎంత గొజుకున్నా - ఉహూ !
ఎక్కడికి వెడతాడు ? అదేదో కుక్కలాగ అక్కడే పడున్నాడు.

అల్లా మనం కట్టొచ్చు. అల్లా కడితే మన దగ్గరా

అల్లా పడుంటాడు. ఏంచేస్తాడు ?

శ్రీకృష్ణుడు దేవుడేనా !

చిరంజీవి :- షరవస్తు అలివేలు మంగతాయారు,

కోరు కొండ.

కొందరు ఇతర మతస్థులు మా కృష్ణుడు
దేవుడా ! అని అడుగుతూఉంటారు. దానికి
కొంతమంది కల్లెర్నీజేసి పట్లు కటకట కొరికి
లోకువైతే మీదబడి కొడతారు లేకుంటే తిడ
తారు. మరికొందరు సబువుగా సమాధానం
చెబతారు. అసలు యీ విషయం, మనవాళ్ళ తల
తెక్కకుండా మనం నిజా తెలుసుకోవాలి అంద
రికీ తెలిసేటట్లు సాటిచాలి. ఆదేమిటో కొం
చో విచారిద్దా.

మనం వాడుకలో దేవుడు దేవుడు అంటాం
గాని వేదాంతాల్లో 'బ్రహ్మ' అంటారు. బ్ర
హ్మంటే నాలుగు ముఖాల. దేవుడనుకుంటా
రేమో అని కొన్నిచోట్ల 'పరబ్రహ్మ' అం
టారు. నిజంచేత 'బ్రహ్మ' అని దీర్ఘం లేకుంటే
పరమాత్మ అని 'బ్రహ్మ' అని దీర్ఘంఉంటే
నాలుగు ముఖాల బ్రహ్మదేవుడని ఉండను
కొండి. కాని ఆ రహస్యం ఎవళ్ళకి తెలుస్తుంది.
సరే ! యీ బ్రహ్మ ఎలాంటివాడో ముందు

తెలుసుకుంటే మన కృష్ణుడికి ఆ లక్షణాలున్నాయా లేవా అని తరువాత ఆలోచించవచ్చు. మనకీ సంగతి ఎవరు చెబతారు? అసలు దేవుడున్నాడని మనకెవరు చెబతారో వారే ఆయన ఎల్లా ఉంటారో ఏం చేస్తారో అవన్నీ చెబతారు. అది చెప్పేవారు ఎవరు? ఇంకెవరు మన వేదమూతే. అయితే చూద్దాం ఆయన్ని గూర్చి ఆవిడ ఏం చెప్పతుందో. ఇది గొప్ప వేదాద రహస్యం. మరి, కాస్త శ్రద్ధగా వినండి చెబతాను.

అనగనగా వరుణుడని ఒక గొప్ప ఋషి ఉండేవాడు. ఆయనికి భృగువని ఒక కొడుకు. ఆ కొడుకు మంచి బుద్ధిమంతుడున్ను చిన్నప్పటి నుంచి పెద్ద పిన్ను దేవుడు చెయ్యి అంటే అతి శ్రద్ధగా ఉండేవాడు. ఎనిమిదేళ్లు రాగానే తండ్రి వడుగుచేసి వేదా చదివించాడు. ఒకనాడు ఆ భృగువుకి బ్రహ్మంటే ఎల్లాంటివాడో తెలుసు కూడామని పుట్టింది. తండ్రి గొప్ప వండితుడు. ఇంకేం. గబగబ వెళ్లాడు. నాన్నా? నాకు బ్రహ్మ ఎల్లాంటివాడో అలక్షణాలు చెప్పు అని వినయంగా అడిగాడు. అడిగితేగాని చెప్పకూడ నుగా. ఆయనకూడా ఇల్లాంటి ప్రశ్న నా కొడుకు ఎప్పుడైనా వేస్తాడా అని చూస్తున్నాడు. సరే ఇవాళ అడిగాడు. మహా సంతోషం కలిగింది నాయనా! అది సులభంగా తెలిసేదికాదు బాగా ఆలోచించి విమర్శించి తెలుసుకోవాలి నేను కొన్ని లక్షణాలు చెబతాను. వాటినిబట్టి అల్లాంటివాడేవడో నీవు బాగా ఆలోచించి నీకు దెలిసింది నాతో చెప్పుమన్నాడు. సరే! కానీ, అన్నాడు కొడుకు. ఇదిగో ఈ కనపడేవి యావత్తు ప్రాణులు ఎవడివల్ల పుడుతున్నాయో, ఎవడివల్ల పోషించబడి

రక్షింపబడుతున్నాయో, ఎవడివల్ల సహరించబడుతున్నాయో వాడే బ్రహ్మ; వాడే దేవుడు. బాగా ఆలోచించు అన్నాడు. సరే ఆయనేదో ఆలోచించాడు తండ్రి ఏదో బేసన్నాడు కాదన్నాడు. తండ్రి కొడుకులు క్రిందానివా పడ్డారు. అదంతా మనకెందుకుకాని ప్రస్తుతం యీ లక్షణం ఒక్కటి చాలు. దీన్నిబట్టి కృష్ణుడిలక్షణాలున్న దేవుడేనా కాడా చూద్దాం.

మనల్ని అందర్నీ పుట్టించేవాడెవడు? నాలుగు ముఖాల బ్రహ్మ. ఆయనకే సూదేహం కలిగిందట ఒకనాడు నాకంటే ప్రాణుల్ని పుట్టించేవాడింకెవడని. కృష్ణుడని కనిపెట్టేడు. నీకింత గర్వంగా ఉండా అని. సరే, ఇతనికి నా తడాకా చూపిద్దాం. అనుకున్నాడు. కృష్ణుడు, అతని యీడు పిల్లలు, దూడల్ని కాసేవారు. పెద్ద వాళ్ళు ఆవుల్ని కాసేవారు. ఒకనాడు కృష్ణుడు మాదలకొద్ది పిల్లల్ని వేలకొద్ది దూడల్ని వెంటబెట్టుకొని అడవిలోకి వెళ్ళి ఒకవేపు వాటిని మేతకి విడిచిపెట్టి ఒకవేపు ఆటకీ దారి కించుకున్నాడు. ఈసందర్భంలో బ్రహ్మకి గర్వం తలకెక్కిఉందికాదు. దానికేతగ్గట్టే మనకుట్టప్ప, ఆయనికి యీ దూడల్ని యీపిల్లల్ని అందర్నీ ఎత్తుకుపోయి దాచేద్దాం కృష్ణుడేంచేస్తాడో చూద్దాం అని బుద్ధిపూర్వకంగా. ఇంకేముంది దేవతలకి తలచగానే తాతపెళ్లగా. ముందు దూడల్ని మాయంచేశాడు. అడుతూపాడుతూ అన్నాలుతంటూ యీ పిల్లలు దూడలకేసి చూస్తే ఏవీ? లబో దిబో అని పరుగు లంకించుకున్నారు. ఆగండిఅన్నాడు కుట్టప్ప మీరిలాగే అన్నాలు తంటూఉండండి. నేనొక్క ఊణంలో మళ్ళించుకొస్తానని కొమ్ముదుకుంటూ బయలుదేరేడు. తిరిగివిసిగి వేసారాడుగాని దూడలేదు

దుడికిలేదు. ఇదేమిటా? అని పిల్లలదగ్గరికి వచ్చేటప్పటికి ఏలేరీ? అంతా గాయబ్. ఏమిటాయీ మామ అని ఒక్కసారి కళ్లుమూసుకొని చూసేసరికి మన నాలుగు ముఖాలవాడు దూడల్ని పిల్లల్ని పెట్టుకొని బ్రహ్మలోకంలో కులుకుతూ కనిపించాడు. ఓరి పిచ్చిముండావాడా! నన్ను మామనుచేన్నావా అని ఒక చిటికలో.

గోపాల సుతుల తేరిని
గోపికలకు జెప్పనేల గోపాలకులన్ ।
గోపికల నలర బాలుర
కేపుల రూపములనే జరించెదననుచున్.

‘బహుస్యాం ప్రజామయ’ అని ఒక మంత్రం చదివి రా అనేసరికి -

మరలువు మనియుడు కర్తయు,
మరలించుకుమారకులును మరలెడుకేపుల్ ।
పరికింప దానయై హరి -
మరలంజనె లీలతోడ మందకు సధిసా॥

ఇక్కడో చిత్రం జరిగింది. మన నాలుగు ముఖాలవాడు యివన్నీ దాని కృష్ణుడేంచేస్తూన్నాడో చూద్దామని మళ్ళీ యిక్కడకు వచ్చేటప్పటికి కృష్ణుడు బ్రహ్మవేషంతో గబగబ బ్రహ్మ ఇంట్లోకి వెడుతూ ఆ గేట్లో వాళ్ళతోటి ఓరేయ్! కృష్ణుడు దొంగ సుమండి నాలాగే వేషం వేసుకుని వచ్చి మాయచేస్తాడు. మెడపట్టి గొటి లోపలికి రానివ్వకండి. జాగ్రత్త. అని చెప్పి లోపలికి వెళ్ళి ఆయన సింహాసనంనూడ

కరముల్ పాదములన్ శిరంబులవ లగ్నంబుల్ ముఖంబుల్ భుజం॥
తరముల్ ముక్కులు గన్నులు శ్రవణముల్ దంతాదులు దాడకా॥
బరస్రగ్వేణ విషాణభూషణవయో భాషాగుణాభ్యానత॥
త్పరతల్ ఏడ్వకుండ దాల్చె విభుడా వత్సార్భరాకారముల్॥

అన్నట్లు ఆవ్వేచేతులు ఆవ్వేకాళ్లు. తలలు చేపేరేమిటి వయస్సు, స్వరం, గుణాలు, రుచులు ముచ్చటచుక్కలు ఒక్కటి తప్పకుండా అన్నిరూపాలుతో నొక్కడే ధరించేవాడు. ఇంకా బ్రహ్మదేవుడు ఒకమాటు చేసినలాంటిది. మరొకటి చేయలేదు. ఒకడికి పొట్టిముక్కు - ఒకడికి పొడుగుముక్కు. ఒకడికి చింపికళ్ళు - ఒకడికి వారకళ్ళు - ఒకడికి గుండ్రముఖం ఒకడికి కోలముఖం ఇంకేగా యితని సృష్టి. ఇది అల్లాగా, పొటో సరే - సరే ఇంటికి బయలుదేరేడు.

బైతాయించాడు. భూలోకంలో యీ మాయం తా చూసి ముక్కుమీద వేలెట్టుకొని నేను గట్టిగా దాచానుగదా. మళ్ళీ ఇక్కడికి ఎల్లా వచ్చాయిరాబాబూ. అని అక్కడ ఉన్నాయా లేవా చూద్దాం అని గబగబ వచ్చి తన యింట్లోకిరాబోయేసరికి ఇంకేముంది ఆగేట్లో వాళ్ళు టెట్! ఆగమన్నారు. నిర్ఘాంతపోయి అరే! నేనురా అన్నాడు. సరే కట్టిపెట్టు అన్నారు వాళ్ళు. ఏవేవో అనవాళ్ళు చెప్పబోయాడు. ఈ టక్కులు యీటమాద్లు చెప్పేవల్లేదు. ఇప్పుడు మా ప్రభువు అన్నారు. కొంప ముంచారా

అంబా ముందుకు అడుగువేశాను. అర్థచంద్ర
ప్రయోగాలు ప్రారంభ మయ్యాయి ఆయ్యో!
కర్మమా! ఎరక్కసోయి తెచ్చుకున్నానురా
దేముడా అని గోలపెట్టాడు. మన కృష్ణయ్య
నవ్వుతూ ఆరుపంతోనే వచ్చాడు. చూడండి
బాబూ అన్నారు గేటుకీపర్లు తెల్లబోతున్నారు
బ్రహ్మయ్య ఆగండి ఆగండి అనివాళ్లని మంద
లిస్తున్నాడు కీష్టయ్య ఇంకేముంది బారుమని
కాళ్లమీద పడేసరికి కృష్ణుడు నిజరూపంతో
నిలచాడు ఎవడురా సృష్టికర్త అన్నాడు నువ్వే
నువ్వే చువ్వే అన్నాడు ముమ్మాటికీ క్షమించాను
సోయి నీపని చూచుకోఅన్నాడు ఇప్పటికీ ఒక్క-
ఏడాది అయింది ఎక్కడ వ్యవహారం అక్కడే
మామూలుగా జరుగుతునే ఉంది చూశారా
ఒక్క-బ్రహ్మలక్షణం పట్టిందా మన కృష్ణుడికి
పూర్తిగా.

ఇంక రక్షించేలక్షణం సరిచూద్దాం
రక్షించడం అంటే ఏమిటి? కష్టాలుపోగొట్టి
యిష్టాలు యివ్వడం ఇందుకు సమర్థులెవరు?
దేవతలు ఈమాట భగవంతుడే అందరికీ ఉప
దేశించాడు గీతలో

దేవా భావయతా నేన తేదేవా

భావయంతువః

పరస్పరం భావయంతః శ్రేయః

పరమవాప్యభా

అని అంటే దేవతల్ని మీరు ఆదరిస్తే
వారు మిమ్మల్ని ఆదరిస్తారు ఇల్లా ఒకరిని ఒకరు
ఆదరించుకొంటే గొప్ప శ్రేయస్సు కలుగుతుంది
మనదేవతల్ని ఆదరించడం అంటే యజ్ఞయాగా
దులు చేసి వారికి అహుతు లర్పించడం. ఇంక
వారు మనల్ని ఎల్లాఆదరిస్తారో చూడండి ప్రాణు
లన్నీ ఎల్లా బ్రతుకుతాయి అన్నంవల్ల ఆ అన్నం
ఎల్లావస్తుంది వర్షంవల్ల ఆవర్షమో వరుణదేవుడివల్ల
ఆవరుణ దేవుడు ఆవర్షం ఎవరిమ్మంటే ఇస్తాడు
అదుగో అక్కడే వచ్చిందిచిక్కు ఆసలు అంద
రికీ ఊద్యోగాలిచ్చి వాళ్లుచేసే పనులు పురమా
యించేవాడు శ్రీమన్నారాయణుడే. ఒక్కడికి
ఒక్కొక్క డిపార్టుమెంటు. అందరికీ ప్రభువు
ఇస్తుడు అందుకే ఆయనికి దేవేందుడు అనిపేరు
ఆయనికి ఆఉద్యోగం యిచ్చింది మన నారాయ
ణుడే. యావ్వసం ధనసంపత్తి, ప్రభుత్వం అవి
వేకితా! ఏకైకమప్రసన్నాయకిముయత్రచతుష్టయం
అంటే యవ్వసం, డబ్బు, అధికారం, అవివేకం
ఇందులో ఒక్కొక్కటే కొంప తీస్తుంది. అన్నీ
ఉంటే చెప్పాలా.

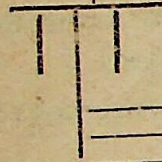

శ్రీ హయగ్రీవా యోగము :

6

చతుర్భుజము :

వి॥ సా॥ మార్గపురి మోకటరమణ,

కోరుకొండ

మానకి చేతులు రెండే. మనుష్యుల్లో అంతకుంటే ఎక్కువ చేతులున్నవాళ్లు ఉన్నట్టు మనం కనలేదు విసలేదు. ఇంకా రాక్షసుల్లో యిరువై చేతుల వాళ్లు వెయ్యి చేతులవాళ్లు ఉండే వారట. దేవతల్లో మాత్రం ఆరు చేతుల వాళ్లు ఎనిమిది చేతులవాళ్లు పది చేతులవాళ్లు ఇల్లా సరి సంఖ్యతో చేతులుండడం ఉంది. కాని నాలుగు చేతుల వాడు శ్రీమన్నారాయణుడొక్కడు తప్ప ఇక మనుష్యుల్లోగా రాక్షసుల్లోగా దేవతల్లోగా ఎవరూలేరు. అయితే ఒకటి, 'విరాజనః పరమః సామ్యముపైతి' మను సాధర్య మాగతాః అని శుక్తిలోను గీతలోను చెప్పినట్టు పరమపదంలో ఉండే నిత్యసూరులు, ముక్తులు మాత్రం ఆయనలాగే నాలుగుచేతులై ఉంటారట అది ఆయనయిష్టం వాళ్లనల్లా ఆయన అనుగ్రహించాడు. భూమిలో మాత్రం అల్లాంటి వాడు లేనూ లేడు, తెచ్చిపెట్టుకుంటాడా చంపాడన్నమాటేస్తాః ద్రవ నాసుదేవు డేమయినాడు మరి అదేమంటే? నాలుగు చేతులుండడం ఆయన కొక్కడికే లేగింది. అది ఒకవేదాంత రహస్యం. పైకి చెప్పేయమంటారా! అయితే శ్రద్ధగా వినండి పురుషార్థాలంటే మీకు తెలుసా పురుషులు కోరే ఫలాలన్నమాట. అవి ఎన్నో చెప్పగలరా? నాలుగు ఏమిటి? ధర్మం ఆర్థం కామం మోక్షం. ప్రపంచంలో ఒక్కడికి ఏదో ఒక్కటే యిచ్చేక్కోవటం సూర్యుడు ఆరోగ్యం ఇస్తాడు, డబ్బు అగ్ని హోత్రుడిస్తాడు,

శంకరుడు జ్ఞానం యిస్తాడు. ఇల్లాగే యీవుగు మార్గాలు కూడా ఒక్కడేవు డేవ్వాడూ ఇవ్వలేదు అల్లా ఇవ్వగలవాడు మన శ్రీమన్నారాయణుడొక్కడే. చూడండి మీలో ఎవ్వరైన ఏసిని మాదగ్గరగాని ఏరైలు ప్లేషనులోగాని ఎప్పుడైనా టిక్కెట్టు కొన్నారా? కొంటే ఆ టిక్కెట్టు అమ్మగదికి ఎన్నికిటికిలుంటాయో చూశారా? ఒక కిటికీలో ఘట్టుక్లాను టిక్కెట్టు ఒకకిటికీలో నెకండు క్లాను ఇల్లాగ లోపల ఒక్కడే వుండి మనకావలసిన రకరకాల టిక్కెట్లు యిస్తాడు ఒకరికేం టిక్కెట్టుకి ఒకకిటికి ఉంటుంది. అల్లాగే భగవంతుడు మన యోగ్యతనుబట్టి ధర్మం ఆర్థం కామం మోక్షం అనే నాలుగురకాల ఫలాలు తనొక్కడే యిస్తానని తెలియడానికి నాలుగు కిటికీల్లాగ నాలుగు చేతులు పెట్టుకూచున్నాడు అందుకే పెద్దలు 'చతుర్భుజం పురుషార్థానాం దాతా' దేవచ్ఛతుర్భుజః అన్నారు. అంతే నాలుగు రకాల పురుషార్థాలు యిచ్చేవాడు ఆనాలుగు భుజాల దేవుడే అన్నమాట అందుకే గీతలో కూడా

చతుర్విధా భజారేమాం జనానుకృతి నోరుజ్ఞః!

ఆరో జ్ఞాను రథా నీ జ్ఞానచ భరతుభా' అన్నాడు అంటే అర్జునా! పోయినసామ్మ యిప్పించమని ఏడ్చేవాడు, కొత్త ఆస్తి వచ్చివడాలని దేవుల్లాడేవాడు కైవల్యం కావాలని మొత్తుకొనే వాడు కేవలం మోక్షాన్నే కోరే నాభక్తుడు

నీళ్లు నలుగురు పుణ్యస్థలాల నన్నే వాటి కోసం సేవిస్తారు సుమా అన్నాడు.

ఇల్లా నాలుగు పురుషార్థాలూ యిచ్చేవాడు ఇకొకడుంటేగా నాలుగు భుజాలుండడానికి అందుచేత ఆయనొక్కడే సకల ఫలములు యిచ్చే దేవుడు.

అయితే ఆలయాల్లోనూ, బొమ్మల్లోనూ, నాలుగు చేతులు నారాయణుడికి చూస్తున్నాం గాని ఏ అవతారంనా నైనా ఎవరైనా చూశారా అంటే చూడకే చూచినవారు చూచారు. అల్లా చూడ్డానికి చాలా జ్ఞానం భక్తి ఉండాలి.

రామావతారంలో ముందోదరిమాత్రం 'తమ సః పరమోధాతా శంఖచక్రదాధరః అని గావణాసుడు చచ్చిపోయినప్పుడు ఏడుస్తూ నాథా! ఆరాముడు సామాన్యుడుకాడు సామోక్షా నాలుగు చేతులు నారాయణుడని చెప్పానుకానా? అయ్యా! నీవు విన్నావా? అని ఏడిచినట్లుంది. కాని అది ముఖ్యంగా కృష్ణావతారం సాత్తు. ఆ అవతారంలో కంసుడు చచ్చేవరకు ఆతి గుట్టు నూటా నాటా కనిపించేదట. తరువాతమాత్రం భక్తులందరికీ నాలుగు చేతుల్లో సేవే. శ్రీకృష్ణుడు పుట్టగానే నాలుగు చేతుల్లోనే పుట్టేట్ట. 'తమద్భుతం బాలకమంబుజేక్షణం చతుర్భుజం శంఖగదామృదాయుధం' అని వసుదేవుడు నాలుగు చేతుల్లోనే చూచినట్లు, దేవకీదేవికూడా అల్లాచూచి కంసుడికి భయపడి బాబోయ్! 'ఉపసంహర విశ్వాత్మన్ ఆహోరూపం చతుర్భుజం' అని ఆరూపం మార్చేవరకు మొత్తుకున్నట్లుంది. కంసుడుండగా మాత్రం చాటూమాటూను. చూడండి ఒక

చమత్కారం. ఒక గోపిక్కి ఆ దశనభాగ్యం ఎల్లా కల్పించాడో.

పీఠే పీఠ నిషణ్ణ బాలక గళే తిష్ఠ స
గోపాలకో ।

యంత్రాం తస్థిత దుగ్ధబాండమ పక్య
ప్యాచ్ఛాద్య ఘంటారవం ।
వక్త్రోపాంత కృతాంజలిః కృత శిరః

కంపంపిబ్ధ యః పయః ।
సాయాదాగత గోపికానయనయోగ్గం దూష
పూత్కారకృత్ ॥

అంటే శ్రీకృష్ణుడు పిల్లల్లో ఒకయిట్టో దూరేడు. అయితే ఏంలాభం పెరుగుపాలు అందకుండా వైనక్కడో ఉట్టిల్లోఉన్నాయి చూచాడు. అమ్మ నీశిఖాకొయ్య! అన్నాడు సరేమీపనిచేస్తానుండండి అక్కడ పీటలన్నీ ఒకదానిమీద ఒకటిపెట్టి దానిమీద ఒకదిట్టమైన పిల్లాణి ఎక్కించి వాడి భుజమీద తనెక్కేడు. ఉట్టిచల్లగా చచ్చినట్లందింది. పాలకుండ మచాడు కాని దానికి ఆనవాలు కట్టినగంట గణగణమూది. ఆసి, నీముడామొయ్య అని ఒకచేత్తో ఆగంటవాగకుండా పట్టాడు. మరిరెండుచేతులుచ్చర్చి నోటి దగ్గరపెట్టి బుర్రోడుపుతు కాట్టేస్తున్నాడు. యింతలోకి ఆచప్పుడువిని ఒకగోపిక పుట్టిములిగినట్లే వగర్చుకుంటూవచ్చి ఆ ఆ అంటోంది. మనవాడేంచాశాడు నోటినిండా పాలుపట్టి తుబుక్కుని దానికళ్లలోఉమ్మేసి అది కళ్లనలుపుకొంటూఉంటే అదేపరుగు చూశారా ఇప్పుడు ఎన్నిచేతులుకని పించాయో. ఒకదానితోకుండంచడం ఒకదానితో గంట వాక్కండా పట్టుకోడం దోసిలితో పాలు త్రాగడం నాలుగుచేతులకీ పని తగిలింది ఇంక

కంసుడు చచ్చాక ఆయామ ఆయనికి సహజమే అయింది. ఆఖరికి శత్రువైన శిశుపాలిడికినూడా ఆనాటుగు చేతుల రూపం కనిపించిందట. “ఉదార పీఠర చతుర్బాహుం । శంకచక్రిగదా ధరం,” అని ఉంది. విష్ణుపురాణంలో.

అన్నదికి చూడండి చూపించమని గోలెడి తే విశ్వరూపం చూపించాడా! తీరా చూపించాక అన్న నాయనోయ్ ఈ రూపం మారుస్తావా చావమంటావా? - ఆకిరీటం పెట్టుకొని గద, శాఖ, చక్రి, ధరించిన “తేనైవరూపేణ చతుర్భుజేన” అన్నట్లు నీ మామూలు నాలుగుచేతుల రూపం చూపించునాయనా? అని దేవుల్లాడితే అల్లాగ చూపించు నట్లు గీతలో పదకొండవ అధ్యాయంలో ఉంది. కాబట్టి కృష్ణావతారం సాక్షాత్తు శ్రీమన్నారాయణుని సకల పురుషార్థాలూ ఇచ్చే ఉత్తమావతారం అని నమ్మండి.

మన ఇందుడికి ఇవి అన్నీ ఉన్నాయి. దేవతలకి తీదనలు అని పేరు గదా. అంటే ఎన్నాళ్లయినా 30 ఏళ్లే. ఇంక నిత్యయావనం అన్న మాటగా, ఇంకాడుంటేనే పరమైశ్వర్యం కలవాడని అర్థం. దేవేంద్రుడంటే దేవతలందరికీ ప్రభువుగదా. అవివేకానికి మొదటివాడే. ఇంక వాడి అనర్థానికి లోతుమిటి చెప్పండి. ఇది ఎల్లా పరిణమించిందో చూడండి. ప్రాణులన్నీ అన్నంవల్ల గదా బతుకుతాయి. ఆ అన్నం వర్షంవల్ల. ఆవర్షం వరుణుడివల్ల. ఆవరుణుడు నా చేతిలోవాడే. అని వాడి గర్వానికి మేరలేకపోయింది. పాపం గొల్లలు ఏడాదికి ఒకసారి ఇంద్రియాగం అంటూ చేసి దేవేంద్రుణ్ణి బ్రాహ్మనార్థంస్వామిలాగ మెక్కిపెడతారు. ఆతరుణందగ్గరకి వచ్చింది.

ఆయన. ఊహాధ్యాయం పారాయణ ప్రారంభించాడు. గోకులాలో పెద్ద హడావిడిగా ఉంది. అన్నరాసులేకావు - కూరలకూడలేకాదు - బూరెల పోగులేకాదు ఓ. కిటికిటలాసిపోతుంది - గోకులం అంతా. ఇదంతా చూచాడు కృష్ణయ్య ఏందుకీ హడావిడి అన్నాడు ఇదంతా ఎవరికీ పెడతారన్నాడు. దేవేంద్రుడుకే అనేసరికి ఆయనకి కోపం వచ్చింది. వల్లకాదు, కొండకి పెట్టాడి అన్నాడు కొండ తిట్టుదిరా? నాయనా? అన్నాడు నండు ఓ. తప్పుకూడా తిట్టుది. దానివల్లే మనం బ్రతుకుతున్నాం అన్నాడు. దేవేంద్రుడు వర్షం యిస్తాడురాబాబూ! ఆయనకి కోపంవస్తే వర్షం కురవదు. వర్షం లేకపోతే పంటలు పండవు. పంటలు పండకపోతే మనం గోవులు మాడిపోతాం అన్నాడు. ‘అహం వర్షం నిగృహ్ణామి ఉస్పృహామిచ’ అనగా నేనే వర్షం యిచ్చిన మానినా అంటే వాళ్లకే తెలుస్తుంది. అన్నీ మనకి ఈ గోవర్ధనపర్వతమే యిస్తుంది దానికి పెట్టాడి నేను దానిచే తినిపిస్తా నన్నాడు. సరే అని దానికే పోశారా కుంభం అంతా. అందులో దూరి అంతా ఆరగించాడు. గోవర్ధనం అంటే ఆయనే. దేవేంద్రుడికి కడుపు మండింది. చూచాడు. పట్టరాని కోపం వచ్చింది. ఎవడురా యీపని చేశాడు అని చూశాడు. ఒక కుర్రగుంటడా మమ్మల్ని కాపాడేవాడు చూడండి నా ప్రతాపం అని మేఘాల్ని పిలిచి రాళ్లు కురిపేయండి గొల్లాళ్ళమీద అన్నాడు. ఆరంభమైది రాళ్లవాన. ఇంకేముంది పిరికి గొల్లలు లబో దిబో. కృష్ణయ్యా కొంపముంచావయ్యోయ్ అన్నారు. ఏమీ భయం లేదన్నాడు. రాళ్లని రాళ్ళలోటే అడ్డుతానన్నాడు. ఆకొండ లేవనెత్తేడు. రండి దీనికిందకి అన్నాడు.

బాలం డీతడు కొండదొడ్డది మహాభారంబు
నైరింపగా ।

జాలండోయని దీనిక్రింద నిలవన్ శంకింపగా
భోలదీ ।

తైలాంబోనిధి జగతు సంయుత ధరా
చక్రంబు పైబడ్డ నా ।

కే లల్లాడదు బంధులార ! నిలదీక్కిందక
ప్రమోదంబుగక.

నమ్మి దానిక్రింద దూరారు. ఏడురోజులు
ఏడిచాడు. దేవేంద్రుడు. ఈకొండ యిల్లాగే
ఉంది. ఆవర్షం అల్లాగేఉంది. హాయిగా వీళ్ల
పని వీళ్ళకి సాగిపోతూంది. దేవేంద్రుడికి కళ్ళు
తెరచాయి. గర్వం ఉడిగింది.

నీసామర్థ్యమెరుంగ మేఘములచేసి
ఘోషమున్ భీషణో
గాసారంబున ముంచితిక ముఖము నాకై
వల్లపుల్ సేయ రం
చో సర్వేద భవన్మహత్వమున నా
యద్యోగ మిట్లయ్యె నీ
దాసున్నన్ను గృతాపరాధు గరుణక
దర్శింపవే మాధవా॥

అని కాళ్ళమీద పడ్డాడు. ఎవరురా - రక్ష
కుడు అన్నాడు కృష్ణుడు. మహాప్రభో నీవే నీవే
నీవే. అని చెప్పలు వాయించుకున్నాడు.

ఉం. జాగ్రత్త—

నా యజ్ఞ చేయుచుండుము.

నీయధికారంబునందు నిలుపు సురేంద్రా

శ్రీయతుడతై మదింపకు.

శ్రేయంబులు గల్గు పొమ్ము సితకరిగమనా!
అన్నాడు.

చూచారా రెండో లక్షణం రక్షణ కర్తృ
త్వం యీతనికల్లా బప్పిందో.

ఇంక మూడవది - సర్వసంహారం.

అది నేను చెప్పేదేమిటి, భారతయుద్ధం అం
తా నడిపి 18 అపహేళిలు అటూ ఇటూ సంహ
రింపచేసిన చతురుడెవ్వడో మీకు తెలియదా
విశ్వరూపం చూపించి —

మయైవేతే నిహతాః పూర్వమేవ నిమిత్త
మాత్రం భవసన్యసాచికా॥

అర్జునా! వీళ్ళందర్నీ నేనిదివరకే చంపాను.
ఊరికే పీనుగులే అల్లా కనబడుతున్నారు.
నువ్వు ఊరికే చెయ్యి చేసుకొని మాట దక్కిం
చుకో అని ప్రత్యక్షంగా చూపించాడు. ఆ లక్ష
ణంకూడా పూర్తిఅయిందా. ఇంక దేవు డెవ
డంటారు మన కృష్ణుడేనా? సంక్షేమామా?

కా వ లె ను

తూర్పు గోదావరి జిల్లా కోరుకొండ గ్రామములో ఈవిక్రతి సంవత్సర వైశాఖ శు॥ ౧౧ శిశుకృవారము (ది 23—4—1950) తేదీనుండి ఉభయ వేదాంత పాఠశాల శ్రీవిశిష్టాద్వైత ప్రచారక సంఘమునకు సమర్పించినది రు 5—0—0

ఇందు శ్రీభాష్య-భగవద్గీతయములు పూర్తిగా వానికి కావలసిన ప్రకరణ గ్రంథములతో సహా శ్రీ డి. పే. శ్రీమాన్ తె. కం. గోపాలాచార్యులుగారిచే పాఠముచేప్పబడును.

ఇందు చదువుకొనుటకై యోగ్యులగు విద్యార్థులు కావలెను. యోగ్యులైన విద్యార్థులకు ఒక్కొక్కరికి నెల 1 రూ 25-0-0 చొప్పున ఉచిత విద్యార్థివేతనము కూడ ఈయబడును. చేరదలచినవారు వెంటనే తెలుపవలసినది.

కార్యదర్శి

శ్రీ. వి. ప్ర. సం.

కోరుకొండ (వయా) రాజమండ్రి.

కా వ లె ను

తూర్పు గోదావరి జిల్లా రహితాపురం అను గ్రామమున ఒక చిన్న దివ్యస్థలమైన కోవెలలో అధ్యాపక-తలిహ కైంకర్యముల చేయుటకు యోగ్యులగు ఒకస్వామికావలెను.

ఉండదలచిన వారు తాము కోరు జీతము వగైరా వివరములతో రిస్ట్రీకాన్డు వ్రాయగోరెదము.

శ్రీవిశిష్టాద్వైత ప్రచారక సంఘ కార్యాలయం అర్థమూరు (వయా) ద్వారపూడి

తూ. గోదావరి జిల్లా.

క ట్ ను ము లు

పాలకొల్లు వాస్తవ్యులగు బంగారు మాణిక్యం గారు కుమారుని వివాహము సందర్భములో శ్రీవిశిష్టాద్వైత ప్రచారక సంఘమునకు సమర్పించినది రు 5—0—0

గునుపూడి కాపురస్తులు గంధి గంగన్న గారి కుమార్తె వివాహసందర్భమున ఈసంఘమునకు సమర్పించినది రు 2—0—0

పాలకొల్లు కాపురస్తులు శ్రీకాకుళపు శేషారావు గారి కుమారుడు వివాహము సందర్భమున ఈ సంఘమునకు సమర్పించినది 2—0—0

ముత్తపల్లి శ్రీ.డి.పే. శ్రీమాన్ గుడిమర్తి గంగాచార్యులుగారు సీనియర్ హౌస్ ముఖ్యుని వేదన ప్రతికకు పోషకులు గారు 25-0-0 లు సమర్పించి శ్రీయఃపతి కళ్యాణమునకు సామర్పించినది

శ్రీ గుడిమర్తి తిరుమల వీరరాఘవాచార్యులు గారి ఇంట్లో బారసాల సందర్భములో సమర్పించినది 2-0-0

శ్రీ పోలీసు రామయ్యగారు ఇంట్లో వివాహ సందర్భము సంఘమునకు సమర్పించినది 1—0—0

వాడవల్లి కాపురస్తులు శ్రీనల్లపోతు సీతారామానుజదాసుగారు సంఘమునకు సమర్పించినది 1-0-0 వీరందరికి ఆయురారోగ్య భాగ్యభోగములు యిచ్చి శ్రీయఃపతి రక్షించుగాక.

భక్తి నివేదన

వేదాంత పత్రిక.

స్వస్తి మాసమునందును శ్రీవిశిష్టాద్వైత ప్రచార సంఘ పంశిత పరి
షత్సమావేశము వివిధ ప్రాంతముల యందును జరుగుచుండును. అందు పంశితుల
చేతను నిడుపీఠములచేతను సంస్కృత ఆంధ్రభాషలలో వేదాంత సాంప్రదాయ
విషయములు ఉపన్యసించ బడుచుండును.

మరియు వివిధ సమన్వయము గురించి పంశితులచే చర్చించబడి నిర్ణయ
ములు చేయబడుచుండును.

ఈ ఉపన్యాస సంగ్రహములున్న, ఇంకలి చర్చలయొక్క నిర్ణయము
లున్న జిజ్ఞాసువుల ప్రశ్నలు తమత్తరములున్న, సంఘ ప్రచారక కార్యక్రమ
మున్న యిందు ప్రచురించ బడుచుండును.

చందాలు

సాధారణ చందా సం॥రం 1 కి	రూ 5—0—0
సహాయ చందా " "	10—0—0

విరాళములు

ప్రోఫుకులు సం॥రం 1 కి	రూ. 25—0—0
రాజప్రోఫుకులు " "	58—0—0
మహారాజప్రోఫుకులు " "	116—0—0

కార్యదర్శి

ఆ. చి. శ్రీమన్నారాయణాచార్య

అర్త మూ రు.

(వయా) ద్వార పూ శి.

తూర్పు గోదావరి జిల్లా.

ముద్రాపకులు, ప్రచురణకర్తలు, ఆ. చి, శ్రీమన్నారాయణాచార్యులు.

ముద్రణ శ్రీమాన్ పెర్స్, అర్తమూరు. (వయా) ద్వార పూ శి. తూర్పు గోదావరి జిల్లా.